

VALENTAS SKIRMANTAS

Gimė 1952 07 18 O(A)beliuose Rokiškio rajone

Kalbininkas, pedagogas

Mokėsi 1959–1963 m. oObelių pradinėje, 1963–1970 m. Pandėlio vidurinėje mokyklose. Studijavo 1970–1975 m. Vilniaus universiteto Filologijos fakultete lietuvių kalbą ir literatūrą, 1975–1979 m. TSRS Mokslų akademijos Kalbotyros instituto aspirantūroje, 1981 m. apgynė filologijos mokslų kandidato disertaciją. Humanitarinių mokslų daktaras (1993).

Nuo 1979 m. dirba Šiaulių universitete (iki 1997 m. Šiaulių pedagoginis institutas) Humanitariniame fakultete; docentas (1984), profesorius (2002). Šiaulių universiteto Senato narys, 2013 m. išrinktas Šiaulių universiteto Metų mokslininku. Stažavosi 1990 m. Prahos Karolio universitete, 1994–1995 m. Zalcburgo (Austrija) universiteto Kalbotyros institute, 2011 m. Insbruko universiteto Kalbotyros institute. 2006–2007 m. dėstė lietuvių kalbą ir kultūrą Maskvos lingvistikos universitete.

Mokslinės veiklos pagrindinės sritys: bendroji kalbotyra, baltistika, poezijos kalba. Lietuvos ir užsienio mokslinėje spaudoje paskelbė per 60 straipsnių. Straipsniai publikuoti leidiniuose: „Baltai ir slavai: dvasinių kultūrų sankirtos“ (2014), „Baltiška, tautinė, regioninė savimonė baltų literatūrose ir kultūrose“ (2015), „XX amžiaus literatūros teorijos“ (2010), „Homo sum“ (1998), „Ir kėlėsi Lietuva...“ (2013), „Jono Jablonskio diena Šiauliuose“ (1990), „Justinas Marcinkevičius: kūrybos studijos ir interpretacijos“ (2001), „Kalbos istorijos ir dialektologijos problemos“ (D. 4; 2005), „Kupiškio kraštas“ (1997), „Lietuvių kalba mokykloje“ (Kn. 4; 1992), „Lietuvos kultūra: romantizmo variantai“ (2001), „Literatūra 11 klasei“ (D. 2; 2012), „Poezijos pavasaris“ (2001), „Saulės (Šiaulių) mūšis Europos kontekste“ (2018), „Tekstas kaip pasaulio atspindys“ (2000), „Tekstas: lingvistika ir poetika mokslinės konferencijos medžiaga“ (2001; 2003; 2005), „Žodžiai ir prasmės“ (T. 1; 1991) ir kt.

Parengė veikalus: „Sudurtinių žodžių ir sintaksinių konstrukcijų santykiai“ (1979), „Poezija ir kalba“ (1991), knygas „Šiauliai: vardas poezijoje ir vardo poezija“ (1996), „Klemensas Kairys. Dingę poezijos garsai“ (1999), „Net jeigu ir Angelas...“ (2018). Parašė monografijas „Lingvistinis pasaulis poezijoje“ (1997), „Mė(lynojo) nulio lingvistika Vlodo Braziūno ir Sigito Gedos poezijoje“ (2007), „Kalbos stigmos poezijoje: (prō)nōmen“ (2012). Rekonstravo ir įskaitė Antano Baranausko poemą senąja anykštėnų tarpe „Anykszczū szilėlys“ (2009).

Jau mokykloje rašė eilėraščius, publikavo spaudoje. Pirmieji eilėraščiai spausdinti 1969 m. žurnale „Moksleivis“, rajono laikraštyje „Spalio vėliava“. Kūryba įtraukta į almanachus: „Mūzynas“ (kn. 3; 2006), „Pavasario aidas“ (1972) ir kt.

Bendradarbiauja periodiniuose leidiniuose: „Acta humanitarica universitatis Saulensis“, „Baltistica“, „Colloquia“, „Darbai ir dienos“, „Gimtasis žodis“, „Knygų aidai“, „Literatūra“, „Literatūra ir menas“, „Lituanistica“, „Metai“, „Metmenys“, „Studentų darbai“, „Šiaulių kraštas“, „Šiaulių universitetas“, „Šiaurės Lietuva“, „Tautosakos darbai“, „Varpai“, „Žiemgala“ ir kt.

Knygos

Baltai: lingvistika ir poezija [Elektroninis išteklius] : metodinė priemonė / Skirmantas Valentas ; Šiaulių universitetas. Humanitarinis fakultetas. - Šiauliai : Šiaulių universiteto leidykla, [2007]. - 1 elektron. opt. diskas (CD-ROM)

Baranauskas A. Anykszczū szilėlys / Antanas Baranauskas ; prieš 150 metų sukurtą poemą pristatė ir įbalsino Skirmantas Valentas. - Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2009. - 43, [2] p. + 1 garso diskas (CD).

Kalbos stigmos poezijoje: (prō)nōmen / Skirmantas Valentas ; Šiaulių universitetas. Humanitarinis fakultetas. - Šiauliai : Šiaulių universiteto leidykla, 2012. - 295, [1] p.

Klemensas Kairys: dingę poezijos garsai / Skirmantas Valentas. - Šiauliai : Saulės delta, 1999. - 55, [1] p.

- Lingvistinis pasaulis poezijoje / Skirmantas Valentas. - Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos inst., 1997. - 174, [1] p. : iliustr.
- Mė(lynojo)nulio lingvistika Vlado Braziūno ir Sigito Gedos poezijoje / Skirmantas Valentas. - Vilnius : "Baltų lankų" leidyba, [2007]. - 287, [1] p.
- Net jeigu ir Angelas... : Klemensas Kairys: poezijos ir tremties tekstai / Skirmantas Valentas. - Anykščiai : A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinis muziejus, 2018. - 183, [1] p. : iliustr., faks.
- Poezija ir kalba : spekurso konspektas / S. Valentas ; Šiaulių pedagoginis institutas. - Šiauliai : Šiaulių pedagoginis institutas, 1991. - 97, [3] p.
- Sudurtinių žodžių ir sintaksinių konstrukcijų santykiai : paskaitų konspektas / Skirmantas Valentas. - Vilnius : LTSR aukšt. ir spec. vid. mokslo m-ja, 1979. - 51 p.
- Šiauliai : vardas poezijoje ir vardo poezija / Skirmantas Valentas ; [dailininkė Gražina Šimoliūnienė]. - Šiauliai : Saulės Delta, 1996. - 60, [3] p. : iliustr., faks., žml.

Šaltiniai

- Kas yra kas Lietuvoje. Auksinis tūkstantmečio leidimas. - Kaunas, 2009. - P. 1293.
- Kupiškėnų enciklopedija. - Vilnius, 2013-2017. - T. 3 (2017), p. 501-502.
- Lietuva. - Vilnius, 2008-2015. - T. 4 (2015), p. 714-715.
- Lietuvių kalbos enciklopedija. - Vilnius, 1999. - P. 681-682.
- Lietuvių literatūros enciklopedija. - Vilnius, 2001. - P. 530
- Prėskienis B. Šiaulių krašto literatūros panorama. - Šiauliai, 2003. - P. 495.
- Vanagas V. Lietuvių rašytojų sąvadas. - Vilnius, 1996. - P. 507.
- Visuotinė lietuvių enciklopedija. - Vilnius, 2001-2015. - [T.] 24, p. 582-583.
- Anykšta. - 2010, rugpj. 10, p. 2; rugs. 30, p. 2; spal. 12, p. 1, 3; 2019, saus. 22, p. 2.
- Bernardinai.lt [Elektroninis išteklius]. - 2008, gruod. 4; 2013, vas. 25.
- Colloquia. - [Nr.] 20 (2008), p. 173-181; Nr. 3 (2014), p. 170-179.
- Darbas. - 2005, saus. 18, p. 3.
- Gimtasis Rokiškis. - 2017, rugpj. 26, p. 4.
- Liaudies kultūra. - 2008, Nr. 6, p. 58-60.
- Lietuvos aidas. - 2015, rugs. 22, p. 4.
- Literatūra ir menas. - 2008, bal. 4, p. 5; 2010, birž. 25, priedas "Parketas", p. 3.
- Liaudies kultūra. - 2013, Nr. 4, p. 84-86.
- Metai. - 1998, Nr. 7, p. 149-151.
- Parkas. - 2008, lapkritis (Nr. 69), p. 1, 4.
- Šiaulių kraštas. - 1996, spal. 10, p. 10; 2004, rugs. 30, p. 7, 8; 2014, vas. 28, priedas "Atolankos", p. 1, 6-7.
- Šiaulių naujienos. - 1999, spal. 28, p. 15; 2012, rugpj. 11, priedas "Bulvaras", p. 1, 7; 2014, rugs. 30, p. 6; 2017, saus. 7, p. 6.
- Šiaulių universitetas. - 2007, rugs. 24, p. 4; 2013, vas. 28, p. 1, 4.
- Šilelis. - 2010, spal. 15, p. 2.
- Žemaičių saulutė. - 2013, bal. 19, p. 7.